

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

NATIONAL ACADEMY OF
THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Збірник наукових статей
Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Харків, 10 – 11 листопада, 2015 р.)

CURRENT ISSUES OF EDUCATION AND SCIENCE

Collected articles
Materials of III international scientific and practical conference
(November 10 – 11, 2015, Kharkiv, Ukraine)

Харків
”ХОГОКЗ”
2015

УДК [37+001+159.9+61+80+355/359]-021.121:161.221.2(06)
ББК 74(4Укр)я43+70я43+88я43+5я43+80я43+68.68(4Укр)я43
А 43

Рекомендовано Вченою радою
Національної академії Національної гвардії України
(протокол № 24 від 28.10.2015 р.)

Редакційна колегія:

Дмитренко Т. О. – д-р пед. наук, проф., проф. кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки Херсонського державного університету (голова);
Мельник Ю. Б. – канд. пед. наук, доц., проф. кафедри військового навчання та виховання Національної академії Національної гвардії України (заступник голови);
Бойчук Ю. Д. – д-р пед. наук, проф., завідувач кафедри здоров'я людини та корекційної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; **Землянська О. В.** – д-р психол. наук, проф., проф. кафедри соціології та психології факультету права та масових комунікацій ХНУВС;
Кайдалова Л. Г. – д-р пед. наук, проф., завідувач кафедри педагогіки та психології Національного фармацевтичного університету; **Колбіна В. В.** – канд. філол. наук, доц., лінгвістичний центр університету Ерланген-Нюрнберг ім. Фрідріха-Александра, ФРН; **Колбіна Т. В.** – д-р пед. наук, проф., завідувач кафедри іноземних мов та перекладу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця; **Курик О. Г.** – д-р мед. наук, головний науковий співробітник, завідувач патогістологічним центром, ДУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» ДУС, м. Київ; **Нагасв В. М.** – д-р пед. наук, проф., директор Харківського наукового центру дидактики менеджмент-освіти; **Опришко В. І.** – д-р мед. наук, проф., ДЗ «Дніпропетровська медична академія МЗ України»; **Пелепейченко Л. М.** – д-р філол. наук, проф., проф. кафедри філології, перекладу та мовної комунікації Національної академії Національної гвардії України; **Приходько І. І.** – д-р психол. наук, проф., полковник, начальник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної гвардії України, Національної академії Національної гвардії України; **Поліщук В. М.** – д-р психол. наук, проф., завідувач кафедри практичної психології Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка; **Хвисьюк О. М.** – д-р мед. наук, проф., ректор Харківської медичної академії післядипломної освіти.

А 43 **Актуальні питання освіти і науки** : зб. наук. ст., матеріали III міжнар. наук.- практ. конф., 10-11 листоп. 2015 р. / Національна академія Національної гвардії України. – Х. : ХОГОКЗ, 2015. – 286 с.

До збірника увійшли кращі статті з теоретичних і практичних питань в освітній та науковій галузі, які подано до участі в III міжнародній науково-практичній конференції “Актуальні питання освіти і науки”, Харків, 10-11 листопада 2015 р. Адресований науковцям, викладачам ВНЗ, ад’юнктам, аспірантам, працівникам галузі філософії, філології, педагогіки, психології, медицини, а також широкому кругу фахівців.

УДК [37+001+159.9+61+80+355/359]-021.121:161.221.2(06)
ББК 74(4Укр)я43+70я43+88я43+5я43+80я43+68.68(4Укр)я43

© Автори статей, 2015.
ISBN 978-966-97260-5-6 © Національна академія Національної гвардії України, 2015.
© ХОГОКЗ, оформлення, 2015.

ЗМІСТ

<i>Алексеева Г. С.</i> Проблеми навчання і формування інформаційної культури іноземців у вищих навчальних закладах України	7
<i>Білик О. М.</i> Етнопсихологічні та національно-культурні особливості іноземних студентів у контексті соціалізації в освітньо-культурному середовищі вищого навчального закладу	10
<i>Бобиль С. В.</i> Особистісно зорієнтоване навчання під час вивчення російської/української мови студентами-іноземцями	16
<i>Vasilieva A.</i> Uncontrolled Passion in Ch. Dickens' «The Pickwick Papers» and Ch. Bronte's «Jane Eyre»	21
<i>Васильєва О. В.</i> Специфіка вербальної комунікації при навчанні іноземних студентів у медичних ВНЗ України	26
<i>Воленко В. Г.</i> Теоретичні основи процесу самоорганізації часу у студента	29
<i>Garnyk L., Mokh J., Yaghi M.</i> Work with contingent of foreign Muslim students	33
<i>Герасименко Л. С.</i> Розвиток науково-дослідних умінь та навичок майбутніх авіафахівців за допомогою методу проектів	38
<i>Гетьман І. А.</i> Організація самостійної роботи студентів в умовах інформаційно-освітнього середовища технічного вузу і її контроль	43
<i>Говорун А. В., Шeverницька Н. М.</i> Інноваційні методи навчання іноземних мов студентів немовних вищих навчальних закладів	48
<i>Гречановська О. В.</i> Проблеми формування складових конфліктологічної культури у студентів технічних ВНЗ	53
<i>Даніліч-Скакун А. А.</i> Характеристика особистісних рис майбутніх соціальних педагогів	58
<i>Дяченко О. Ф.</i> Сучасний стан галузевого стандарту для підготовки бакалаврів із системних наук	65
<i>Євтушенко Є. Г.</i> Форми підвищення кваліфікації викладачів кафедр фізичного виховання вищих педагогічних навчальних закладів України (50–60-ті рр. ХХ ст.)	68
<i>Єфремова А. Я.</i> Дослідження рівня рухової активності студентів І-х курсів вищих навчальних закладів залізничного профілю	72
<i>Єхалов В. В., Седінкін В. А.</i> Використання андрагогічних принципів в навчанні лікарів-інтернів	75
<i>Золотова С. Г., Морозова І. А.</i> Формування комунікативних навичок у процесі вивчення іноземної мови академічного спілкування	80

Васильєва Оксана Василівна

Харківський національний медичний університет

СПЕЦИФІКА ВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ

У статті розглядається питання професійно-комунікативної компетентності при навчанні іноземних студентів англійською мовою у медичних ВНЗ на прикладі Харківського національного медичного університету. Вільне володіння англійською мовою як викладачами, так й іноземними студентами, дозволяє, з одного боку, покращити навчально-педагогічний процес у медичних ВНЗ України, з іншого – створює умови для збільшення мобільності викладачів та студентів.

Ключові слова: іноземні студенти, медичний ВНЗ, мовна підготовка, комунікація.

Проблема забезпечення повноцінної вищої освіти при підготовці кваліфікованих фахівців є в даний час актуальним завданням медичних ВНЗ не тільки України, а й усього цивілізованого світу. За останні роки в Харківському національному медичному університеті (ХНМУ) значно збільшилась кількість іноземних студентів, що навчаються англійською мовою (приблизно 2500 із 80 країн світу). Великий відсоток їх – це представники азійських та африканських країн. Це привело не лише до зростання вимог до рівня професійно-педагогічної підготовки викладачів, а й до володіння навичками міжкультурної комунікації, що спирається на знання національної культури іноземних студентів, їхньої етнічної та соціальної психології [1].

Рівень засвоєння нового матеріалу сильно залежить від якості довузівської та мовної підготовки іноземного студента-першокурсника. Ситуація ускладнюється ще й тим фактом, що вже починаючи з першого курсу (особливо на кафедрах біологічного профілю) необхідно запам'ятовувати (а найголовніше – розуміти) значення багатьох термінів латинською та грецькою мовами, необхідних для осмислювання медичної та фармакологічної термінології [2].

Для отримання студентом повноцінної освіти іноземною мовою викладачеві необхідно створити інтегративну методичну систему навчання мові професійної діяльності, що включає лінгвокультурологічний, психолінгвістичний та комунікативно-діяльнісний

компоненти з метою сформувати його професійно-комунікативну компетенцію. Викладачеві доцільно розвинути у студентів професійно значущі уміння (уміння усвідомлювати і чітко визначати своє мовне завдання, чітко планувати хід бесіди, «спровокувати» той чи інший мовний вчинок, тобто вміння подавати такі репліки-стимули, на які могли б слідувати репліки-реакції бажаної функціональної спрямованості) і навички вести діалог (ставити конкретні питання, які б направляли відповіді опитуваного пацієнта в рамки, встановлені самим студентом; ставити уточнюючі питання, в яких студент сам використовує знайому йому лексику і знайомі конструкції) [4].

На клінічних кафедрах процес навчання будується на принципах послідовності і на кожному рівні моделюється форма діяльності студентів, наближена до професійної діяльності лікаря. Акцент при побудові навчального процесу при цьому спрямований на персональну курацію хворих у клініці з використанням різних мовних та педагогічних методик – з одного боку, а з іншого – міжнародних медичних стандартів, тому що при навчанні студент-іноземець спілкується з українськими хворими та медичним персоналом, але в майбутньому повинен надавати якісну медичну допомогу хворим у різних куточках світу.

Після закінчення ХНМУ та отримання диплома лікаря іноземні студенти мають можливість проходження інтернатури та клінічної ординатури у за обраною спеціальністю в Україні або повертаються на батьківщину.

Висновки. Таким чином, велика кількість іноземних студентів з різним менталітетом, відмінностями у національних та культурних традиціях, різним рівнем загальної підготовки і знанням англійської мови, безперечно, вимагає особливого підходу при проведенні навчально-виховної роботи з ними у медичних ВНЗ. Ми вважаємо доцільним ввести підготовку до складання міжнародного іспиту Cambridge English Language Assessment-Level B2 як складової частини підготовки та атестації усіх викладачів, що займаються науково-дослідницькою роботою [3]. Вільне володіння англійською мовою дозволить, з одного боку, покращити навчально-педагогічний процес з підготовки іноземних студентів у медичних ВНЗ України, з іншого – створити умови для збільшення мобільності викладачів (отримання міжнародних грантів, участь у наукових форумах та стажування закордоном тощо). Усе це надасть умови для подальшої міжнародної інтеграції українських медичних працівників до ОЕСР та/або Європейського союзу в майбутньому.

Література

1. Адаптація іноземних студентів вищих медичних навчальних закладів у навчальний процес / В. Д. Марковський, Д. В. Кацапов,

О. В. Васильєва [та ін.] // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю „Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України”. – Частина 2. – Тернопіль. – 2014. – С. 643-644.

2. Особливості організації навчального процесу для англomовних студентів у вищих медичних навчальних закладах / Д. В. Кацапов, О. В. Крайненко, О. В. Васильєва [та ін.] // Матеріали XLVII навчально-методичної конференції «Організація навчального процесу студентів з різними кваліфікаційними рівнями підготовки в ХНМУ». – Харків, 2013. – С. 12-15.

3. Реалізація Закону України «Про вищу освіту» як засіб міжнародної інтеграції медичних працівників / В. Д. Марковський, В. М. Сінайко, О. В. Васильєва [та ін.] // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції «Реалізація Закону України Про вищу освіту у вищій медичній та фармацевтичній освіті України» (21–22 травня 2015 р.). – Тернопіль. – 2015. – С. 106-107.

4. Сінайко В. М. Національно-культурні та етнопсихологічні фактори впливу на ефективність професійно-педагогічного дискурсу при навчанні арабських студентів / В. М. Сінайко, О. В. Крайненко, О. В. Васильєва // Матеріали XLVIII навчально-методичної конференції «Інноваційні технології у системі підготовки студентів ХНМУ». – Харків : ХНМУ. – 2014. – С. 203-206.

Васильєва О. В. Специфика вербальной коммуникации при обучении иностранных студентов в медицинских ВУЗах Украины.
В статье рассматривается вопрос профессионально-коммуникативной компетентности при обучении иностранных студентов на английском языке в медицинских ВУЗах на примере Харьковского национального медицинского университета. Свободное знание английского языка как преподавателями, так и иностранными студентами, позволяет, с одной стороны, улучшить учебно-педагогический процесс в медицинских ВУЗах Украины, с другой – создает условия для увеличения мобильности преподавателей и студентов.

Ключевые слова: иностранные студенты, медицинский ВУЗ, языковая подготовка, коммуникация.

Vasyliєva O. V. The specificity of verbal communication of foreign students teaching in medical schools of Ukraine.

The article deals the professionally-communicative competence issue of foreign students teaching in English in medical high schools on the example of Kharkiv National Medical University. Fluent knowledge of English by

both teachers and foreign students, allows, on the one side, to improve educational process in medical schools of Ukraine, with another – creates conditions to increase mobility of teachers and students.

Key words: *foreign students, medical school, language training, communication.*

Стаття надійшла до редакційної колегії 24.10.2015

УДК [37.01-04-044.7]:001.81-057.875

© Воленко В. Г., 2015

Воленко Валерія Григорівна

Національний університет Державної податкової служби України

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ САМООРГАНІЗАЦІЇ ЧАСУ У СТУДЕНТА

У роботі розглянута актуальна проблема самоорганізації студентів вищих навчальних закладів. Наводяться умови необхідні для успішної організації власної життєдіяльності за рахунок раціонального використання свого часу. Стверджується, що першочергове місце у процесі формування умінь самоорганізації належить мотиваційно-цільовому аспекту, а також пізнавальній та творчій активності.

Ключові слова: *самоорганізація, внутрішній контроль, мотивація, пізнавальна та творча активність, раціональне використання часу, конкурентоспроможність, самостійна діяльність.*

Характерною особливістю сучасної дійсності є постійно зростаючий темп життя і обсяг інформації. Це вимагає від спеціалістів різних галузей певних зусиль, при яких бажаний результат досягається мінімальними витратами і обмежені строки. Причинами такого прискорення є стрімкий розвиток науки і техніки, темпи зростання виробництва, соціально-економічні перетворення, які відбуваються в світі, а також перехід до інформаційного суспільства, де об'єктом і результатом праці людей є інформація, знання і час. У зв'язку з вищезазначеним, сучасні виробничі технології потребують самоорганізованих в часі фахівців, здатних адекватно і швидко реагувати на мінливі умови і високу швидкість процесів життєдіяльності. Внаслідок цього професійна успішність і рівень конкурентоспроможності майбутнього випускника ВНЗ пов'язані і залежать від його самоорганізації в часі.

Аналіз публікацій з досліджуваного питання показав, що існує велика науково-теоретична база. Велика кількість наукових праць присвячені питанню управління часом (Г. Архангельський, П. Друкер,